

שמך התורה אמרין מתוך שהותר לצורך אוכל נפש הותר גם שלא לצורך יו"ט כלל, והוא שלא יכין מיו"ט לחול, ורבנן גזרו ע"ז¹²¹ והתירו רק לצורך קצת.

¹²¹ ת"ח 1234567

(ב) נחלקו הפוסקים אם בכל המלאכות אמרין ההיתר מתוך שהותרה לצורך היתר שלא לצורך או לא, ובמלאכת הוצאה והבערה¹²² לדעת

¹²² ת"ח 1234567

ענין של תענוג, ולא התירה התורה צורך של יחידים, משא"כ מלאכה שלא לצורך היום, שהוא בכלל הדברים הנצרכים לכל אחד כ"פ, אלא שהוא אינו צריך לזה היום, ואפשר דכשהתירה התורה מלאכה הותרה לגמרי אף שאינו צריך לזה עכשיו, משא"כ כשאינו שוה לכל נפש דלא הותרה. ועיין בקרבן נתנאל שם אות ל' שתירץ כל הקושיות, וכן בפנ"י ושמחת יו"ט שם, ובנתיב חיים סימן תקי"ח וראה בפר"ח תחילת סימן תצ"ה, ותמצית דבריהם דבודאי יש אופנים שגם לרש"י והרמב"ם יהיה אסור לעשות מלאכה, כגון שאינו שוה לכל נפש, [ועיין לקמן הערה 49 דאינו מוכח], וכן לצורך מחר וכדומה, שאוכנ"פ עצמו ג"כ אסור, וכן לצורך עכו"ם או לכלבים דלמדו מלכם שאסור עבורם, וכן נדרים ונדבות, ולא הותר ע"י מתוך בכל האופנים, ולא כשיטת התוס' והרא"ש בדברי רש"י דמתוך מתיר לגמרי בכל האופנים ואין שום מציאות שמלאכה זו תהא אסורה, וכן נראה ברש"י תחילת פ"ג דכתב, דאוכנ"פ שאפשר לעשותו מערב יו"ט אין לעשותו ביו"ט ולא הותר לגמרי, ובזה מתורץ כל הקושיות.

אמנם דעת רוב הפוסקים דצריך שיהיה צורך קצת, עיין תוס' שם, והר"ח והרא"ש והר"ן ובעל המאור והמאירי, והגהות מימוניות שם אות ב' בשם הרא"ם, ושיטה מקובצת כתובות דף ז', וטור סימן תקי"ח והרמ"א שם סעיף א', וכן הסכימו שם האחרונים, הלבוש, ויש"ש פ"א דביצה סימן ל"ד, וט"ז ס"ק א', ושו"ע הרב ס"ק א', וח"א כלל צ"ו אות א', וראה בח"א כלל פ' בנמ"א אות א', שמבאר היטב שיטת רש"י והרמב"ם ומשמע שסובר כמותם ע"ש, בן איש חי פרשת במדבר אות ט', ומ"ב ס"ק ה', וע"ש בבה"ל בשם הרבה ראשונים.

12) עיין בהערה הקודמת דלרוב הפוסקים אסור עכ"פ מדרבנן, ודעת הר"ן דלרש"י מותר גם מדרבנן אם אינו מוציא לצורך מחר, ורבנן גזרו רק באבנים, עיין בה"ל תחילת סימן תקי"ח, ובשעה"צ שם ס"ק כ"ב שאסור מדרבנן.

13) ביצה דף י"ב א', וכן הסכימו כל הפוסקים, ראה טור ושו"ע סימן תקי"ח סעיף א', ומ"ב סימן תקי"ח ס"ק א', אף דהוצאה והבערה אינן מלאכות אוכנ"פ, השוותה אותם התורה כאוכנ"פ עצמו, עיין מ"מ פ"א הלכה ד', וראה שו"ע הרב סימן תצ"ה ס"ק ב' דמבאר מדוע הוצאה והבערה הם בכלל מלאכות אוכנ"פ ולא מבשירין, וראה מחצית השקל תחילת סימן תקי"ח דהבערה הותר מיתור דביום השבת [ומותר גם שלא לצורך כלל לרש"י והרמב"ם ע"ש], וראה ח"א כלל פ'

כל הפוסקים אמרינן בהם מתוך שהותרו לצורך הותרו גם שלא לצורך. ובמלאכות אפיה ובישול ושחיטה, שהן מלאכות תמידיות המצויות באוכל נפש, דעת רוב¹⁴ הפוסקים דאמרינן בהם מתוך שהותרו לצורך אוכנ"פ

בנמ"א אות א', דכיון דא"א לקצירה ועימור בלי הוצאה וא"א לבישול בלי הבערה למדנו דהם כמלאכות אוכנ"פ ע"ש, ויש אומרים דרק בהוצאה והעברה אמרינן מתוך, עיין בהערה הבאה, וראה לקמן הערה 43 דאמרינן מתוך גם משום הפסד ממון ע"ש, וראה בס"ק ג' דבהוצאה אמרינן מתוך גם במכשירין.

14) עיין בגמ' שם דאמרינן מתוך שהותרה שחיטה לצורך הותרה שלא לצורך, וכן מבואר שם דאמרינן מתוך לענין הבערה ובישול, ובכתובות דף ז' א' אמרינן, מתוך שהותרה שחיטה לצורך אוכנ"פ הותרה חבורה, ומשמע שה"ה בכל המלאכות אמרינן מתוך, וכן דייק בפנ"י שם בד"ה בגמ', ובב"ח סימן תצ"ה, והתוס' בשבת דף צ"ה א' ד"ה והרודה כתבו, דגם בבונה אמרינן מתוך שהותר מגבן לאוכנ"פ הותר שלא לצורך, והקשו תוס' דא"כ יהיה מותר לבנות ביו"ט לצורך יו"ט, ותירצו שכן התורה מותר ואסור רק משום עובדין דחול ע"ש, והובא בב"ח שם, וכ"כ שם בשם המרדכי, וכתב הב"ח דבכל המלאכות אפשר לומר מתוך אם הוא צורך יו"ט, ומש"כ הטור רק הוצאה והבערה דאין לנו במציאות מלאכת אוכנ"פ שיתכן שיהיה גם שלא לצורך אוכנ"פ, רק צורך כלשהו חוץ מהוצאה והבערה ע"ש. [והקשה דלרמב"ם שמתיר שלא לצורך כלל אפשר לומר מתוך בכל המלאכות, וא"כ אמאי כתב הרמב"ם הבונה ביו"ט לוקה, הרי מגבן מותר ביו"ט לצורך אוכנ"פ, ומתוך שהותר בונה לצורך הותר שלא לצורך, כקושיית התוס' בשבת, והמ"מ תירץ שלא אמרינן מתוך במגבן ע"ש, ועיין בפר"ח תחילת תצ"ה, ובקרבן נתנאל אות ל' על הרא"ש פ"א סימן י"ח שתירץ, דבאמת מגבן עצמו אסור ביו"ט שעדיף לעשותו מעריו"ט כמבואר בשבת דף קל"ד א' ע"ש. ועיין בשו"ע סימן תקכ"ו סעיף א' דאסור לעשות קבר ארון ותכריכין למת ביו"ט, אף שלענין הוצאת מת וחימום מים עבור טהרתו, אמרינן שם מתוך שהותרה הוצאה והבערה לצורך אוכנ"פ הותר שלא לצורך, אבל לענין חופר ובונה וחותר לא אמרינן בזה מתוך ע"ש. ועוד נראה פשוט דבונה בית אינו אוכנ"פ אלא הוא מכשירין, ודעת הרמב"ם דלא אמרינן מתוך מאוכנ"פ למכשירין. עיין שו"ע הרב בקונטרס אחרון תצ"ה ס"ק ד', וראה לקמן ס"ק ג', וראה מש"כ בדיני בונה הערה 2. וראה עוד לקמן הערה 16 דיש אומרים דמלאכה שאין עיקרה באוכנ"פ לא אמרינן בה מתוך. וראה בב"ח סימן תק"ז ד"ה ומ"ש ודוקא, ותוס' דף י"ב שם. וראה ר"ן סוכה דף ל"ג דכתב דבתיקון מנא לא שייך לומר מתוך ע"ש. והרא"ש בפ"ב סימן י"ט, וכן התוס' בכתובות דף ז' א' ד"ה אמר הקשו, שיתירו כיבוי לצורך יו"ט ע"י מתוך, כיון שהותר כיבוי לאוכנ"פ כגון גריפת תנור הותר שלא לצורך ע"ש, הרי דאמרינן מתוך גם בכיבוי, אומנם עיין במג"א תק"ז ס"ק ח' דלא

אוצר החכמה

אמרין מתוך בכיבוי, וראה בידינו כיבוי הערות 18-21. והרמב"ם בפ"א הלכה ד' כתב, כל מלאכה שחייבים עליה בשבת אם עשה אותן ביו"ט שלא לצורך אכילה לוקה, חוץ מהוצאה וההבערה שמתוך שהותרה הוצאה ביו"ט לצורך אכילה הותרה שלא לצורך אכילה וכו', ושאר מלאכות כל שיש בהם צורך אכילה מותר, כגון שחיטה ואפיה ולישה וכיו"ב, וכל שאין בהם צורך אכילה אסור, כגון כתיבה ואריגה ובנין וכיוצא בהן. ופירש במ"מ שם דיש ג' דרגות: א) מלאכה שעיקרה אוכנ"פ כגון שחיטה ובישול, אמרין ביה מתוך שהותרה לצורך הותרה שלא לצורך אכילה. ב) מלאכה שאין עיקרה לאכילה כגון כתיבה ואריגה ובונה וכדומה, אפילו עשאו לאכילה חייב, ובזה לא הותר אוכנ"פ. ג) הוצאה והבערה, שהוצאה אינה מתקנת את האוכל, והבערה אינו באוכל עצמו, אלא מדליק אש שיוכל לבשל עליו והיה צריך להיות אסור, וחידשה התורה שהם מותרים, שהוצאה נחוצה כאוכל עצמו, והבערה למדו מלא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, לומר דדוקא בשבת אסור אבל ביו"ט מותר, ע"כ תוכן דבריו, הביאם בב"י תחילת תצ"ה, ובביאור הגר"א שם, [וצ"ע במ"מ שם הלכה י"ג, דמחלק בין הוצאה דמותר לגמרי לאפיה ובישול דאסור לצורך בהמה], הרי לנו דעת המ"מ ברמב"ם דגם שחיטה ואפיה ובישול אמרין בהו מתוך. וראה כן במחצית השקל תחילת סימן תקי"ח, וכן פירש בפר"ח שם תחילת תצ"ה ע"ש (והוא חולק על המ"מ שם), ובפנ"י דף י"ב, ובשמחת יו"ט שם, וכן פירש בקרבן נתנאל שם אות ל' ע"ש, ובמ"ב שעה"צ תקי"ח א' ובה"ל שם, [וראיתי במגיני שלמה ובנהר שלום ועוד, דכתבו דהמ"מ סובר דאמרין מתוך רק בהוצאה והבערה, וצ"ע]. וכן פסק בחיי אדם כלל פ' אות ב', ושו"ע הרב תצ"ה ס"ק ג', ומ"ב תקי"ח ס"ק א', וכה"ח שם ס"ק א', וחוב"ב אור"ח סימן כ"ב אות ו', וראה במג"א תחילת סימן תקי"ח דבבישול אמרין מתוך. ועיין בפרמ"ג תק"א א"א ס"ק ג', ובשו"ע סימן תקכ"ז סעיף א', ומ"ב שם ס"ק ט'. ועיין בפנ"י כתובות דף ז', דלרמב"ם שאיסור חובל הוא משום מפרק א"כ מצינו שאמרין מתוך במפרק ע"ש. אמנם דעת הרבה פוסקים בפירוש הרמב"ם דרק בהוצאה והבערה אמרין מתוך, עיין פר"ח תחילת תצ"ה, וערה"ש שם ס"ק י"ד, וכתב שם טעם למה דוקא הוצאה והבערה, וכתב עוד דלא היה לרמב"ם הגירסא בגמ' בישול ע"ש, ובמגיני שלמה דף י"ב פירש דזה כונת המ"מ, וכן הוא פשטות לשון הטור בסימן תקי"ח, [וצ"ב דמפורש בגמ' דגם בשחיטה אמרין מתוך, וכן הוא בכתובות דף ז' א'], וכ"כ הפרמ"ג בפתחה להלכות יו"ט פרק א' אותיות ו-ז-ח ובתצ"ה ותקי"ד במש"ז ס"ק ב' בשם הלבוש ומג"א ע"ש, ובא"א ס"ק י"ג ע"ש, דרק בהוצאה והבערה אמרין מתוך ולא בשחיטה, [אמנם בסימן תצ"ה מש"ז ס"ק א', ותק"א ס"ק ג' כתב דגם בבישול אמרין מתוך, ודוחק לומר דרק בהוצאה והבערה אמרין מתוך ע"ש וצ"ב], וכ"כ בקיצור שו"ע סימן צ"ח ס"ק א'. ועיין באור שמח פ"ד מהלכות יו"ט הלכה ו' דמהירושלמי משמע דרק בהוצאה והבערה אמרין מתוך, וגם בלישה לא אמרין מתוך. ועיין בר"ן ביצה דף ל"ג דלא אמרין מתוך במכה בפטיש.

הותרו שלא לצורך, וכן ההלכה. ולעשות במלאכה האסורה רק מדרבנן לכו"ע אמרינן בהם מתוך¹⁵, ומותר לעשות מלאכה האסורה מדרבנן במלאכות אלו. ויש אומרים דרק במלאכות אלו שעיקר¹⁶ מלאכתן לצורך

1234567

15) פרמ"ג סימן תק"א א"א ס"ק ג', דאף אם נאמר דטוחן לא הותר במתוך רק הוצאה והבערה ובישול, מ"מ ע"י שינוי בקופיץ ויד י"ל דלא הוה טוחן מן התורה רק דרבנן, ואמרינן בזה מתוך, והיינו דבמלאכה דרבנן סומכים על שאר הפוסקים דאמרינן מתוך בכל מלאכות אוכנ"פ. אמנם נראה דמלאכות כמו בונה וכדומה, שאין עיקרם באוכנ"פ ולרוב הפוסקים לא אמרינן בהם מתוך, אין לסמוך גם במלאכה דרבנן להתיר משום מתוך. וכ"ז במלאכת אוכנ"פ שאסור מדרבנן, אבל פשוט דגזירות דרבנן כגון מוקצה או הרקדת קמח ושאר גזירות, אינם מותרים ע"י מתוך, ראה לקמן הערה 24.

16) עיין במאירי דף י"ב וז"ל, ואמרינן מתוך בכל הדברים שהם נעשות תמיד לצורך אכילה ובישול ואפיה, ונראה דכונתו דמלאכה שאין עיקרו באוכנ"פ אלא לפעמים, לא אמרינן בו מתוך, כגון בונה וכותב וכדומה, אף אם יהיה לפעמים לצורך אוכנ"פ. וראה כן במ"מ שם הלכה ד' כמו שביארנו לעיל בהערה 14 ע"ש. וכ"כ להדיא בפנ"י דף כ"ג ד"ה שם וז"ל, דלא אמרינן מתוך אלא באותן מלאכות שעיקרן לצורך אוכנ"פ ורוב הדברים שהן אוכל נפש אי אפשר להעשות בלעדן, כגון שחיטה ואפיה ובישול והוצאה והבערה וכיו"ב, ולפ"ז לא שייך הך מילתא לענין כיבוי אלא במיעוטא דמיעוטא וכו', וכתב עוד דמתוס' שבת דף צ"ה א' ד"ה והרודה אינו משמע כן, דהרי שם כתב דאמרינן מתוך בבונה ע"ש, ובוזה יתורץ מה שהקשה שם בדף י"ב איך כתב הרמב"ם דהבונה ביו"ט לוקה, מדוע לא נאמר מתוך בבונה, ולפ"ז אתי שפיר דדעת הרמב"ם שבבונה שאין עיקרה באוכנ"פ לא אמרינן בה מתוך, וכן כתב בשמחת יו"ט שם לתרץ דעת הרמב"ם ע"ש. וראה כן במחצית השקל תחילת סימן תקי"ח ע"ש כל דבריו, וכ"כ בשמחת יו"ט דצריך שיהיה רובה של המלאכה לצורך אוכנ"פ, ועיין מ"ש בהערה 14 מהמ"מ, וכ"כ בח"א כלל פ' בנמ"א אות א', וע"ש דכתב י"ב דברים יש שהם צורך אכילה והם, הקוצר המעמר הדש והזורה והבורר והטוחן והמרקד והלש והאופה, והצד והשוחרט והמפשיט, ושאר מלאכות אינם שייכים באוכנ"פ, ואף דבונה שייך בגיבון, וכיבוי שייך במיתוק החרדל, אבל אינו נקרא מלאכת אוכנ"פ אלא לפעמים, וע"ש דהוצאה והעברה אמרינן מתוך אף שאינן מלאכות אוכנ"פ, כיון שהם נצרכים כ"פ לצורך אוכנ"פ, וכ"כ בעיקרי הד"ט סימן כ"ב אות כ"ח, ובוזה תירץ מדוע לא אמרינן מתוך בכיבוי ע"ש. אמנם מהפוסקים שהקשו מדוע לא אמרינן בכיבוי מתוך, עיין לעיל הערה 14, וכן התוס' וכל הפוסקים שהקשו שם על מתוך במגבן, משמע דאין מחלקים בין המלאכות וגם במלאכה שהיא

אוכנ"פ ורוב צרכי אוכנ"פ אי אפשר להעשות בלעדן, אמרינן בהם מתוך, והתירה התורה את כל המלאכה גם שלא לצורך אוכנ"פ, אבל מלאכות שאין עיקרן לאוכנ"פ כמו בונה וכיבוי לא אמרינן בהם מתוך, וכן נראה דעת הרבה פוסקים, ויש אומרים¹⁷ דבכל מלאכות שיש בהם מציאות

באופן מיקרי באוכנ"פ אמרינן מתוך, ווצ"ע ע"ז לפי הטעם שהבאנו לעיל בהערה 1, דמלאכה שהותרה לצורך אוכנ"פ אין ההיתר משום שהוא לצורך אוכנ"פ, וצורך אוכנ"פ של עכשיו דוחה איסור המלאכה, אלא דכל מלאכה שהוא לאוכנ"פ לא נאמר בה לא תעשה כל מלאכה, א"כ נאמר מתוך בכל המלאכות של אוכנ"פ, וצ"ל לפ"ז טעם היראים שהבאנו שם ע"ש. ועיין בב"ח סימן תק"ז ד"ה ומ"ש ודוקא בתנורים, דכתב דאין אנו מתירים ע"י מתוך רק במלאכת אוכנ"פ שבלי זה אי אפשר לעשות האוכנ"פ, כמו הבערה שבלי זה אי אפשר לבשל האוכנ"פ, אבל מלאכות שאפשר לעשות האוכנ"פ גם בלי זה כגון כיבוי, דגם בלי הכיבוי היה מתקן את האוכל, אף אם לפעמים צריך את הכיבוי לצורך אוכנ"פ עצמו, כגון גריפת התנור המבואר שם, לא אמרינן בזה מתוך ע"ש, ודאין המלאכה צורך האוכל, דאין צורך לאוכל במלאכה זו, אלא שיכול לעשות האוכל גם במלאכה זו, והביאו במג"א שם ס"ק ח', וראה בשעה"צ שם ס"ק ל"ז, וכ"כ בשער המלך פ"א מהלכות יו"ט הלכה ד', דלא אמרינן מתוך במכבה, ועיין במלאכת יו"ט אות צ"ח דהביא י"א דאמרינן מתוך בכיבוי, וראה בדיני כיבוי הערה 13, ובדיני טוחן הערה 1.

17) עיין תוס' שבת דף צ"ה א' ד"ה והרודה, שכתב להדיא דאמרינן מתוך בבונה, והביאו המרדכי ביצה כ"ב אות תרפ"א, והב"ח והפר"ח בסימן תצ"ה ע"ש, וראה ברשב"א דף כ"ב דאמרינן מתוך בכיבוי, (ע"ש דמחלק בין כיבוי לצורך אוכנ"פ כמו בשר על האש דמותר, לבין כיבוי לצורך דבר אחר שהכיבוי הוא דבר צדדי ע"ש, וראה בדיני כיבוי הערה 29), הביאו בשעה"צ סימן תק"ז ס"ק ל"ז ע"ש, וראה בישועות יעקב סימן תק"י ס"ק א' דאמרינן מתוך בבורר, וע"ש בסימן תצ"ה ס"ק א', ובמחה"ש תחילת סימן תקי"ח, וראה שו"ת באר משה ח"ח סימן ר"ו, דאין לברור בגדים, דאפילו ברירת אוכלין עשו חכמים כמה גדרים וסייגים מה להתיר ומה לאסור, וראה מש"כ בדיני בורר ס"ק י"א, וראה בפנ"י דף י"ד שכתב, דאפשר לומר מתוך גם בטוחן ע"ש, וכ"כ בשו"ת אבני נזר סימן שצ"ד והובא במכתבי שפת אמת. וראה לעיל הערה 15, ועיין לקמן הערה 48 מש"כ משמחת יו"ט, דמצד עיקר הדין אמרינן מתוך בטוחן אלא דגילתה התורה בטוחן דלא נאמר מתוך ע"ש, וראה בדיני טוחן הערה 1 ע"ש, וראה בשו"ת זרע אמת ח"א אור"ח סימן ע"ג, דגם בשאר מלאכות אמרינן מתוך ע"ש. וראה מש"כ בהערה הקודמת.

של מלאכת אוכל נפש אמרינן בהם מתוך, ואפילו מלאכה כמו בונה, אמנם אין כן דעת רוב¹⁸ הפוסקים.

(ג) דעת רוב¹⁹ הפוסקים דלא אמרינן במלאכות מכשירי אוכל נפש,

(18) כמש"כ בהערות 14-16 ע"ש, ומלאכת בונה הערה 2.

(19) כן נראה ברא"ש ביצה פרק ב' סימן י"ט, ותוס' כתובות דף ז' א' ד"ה אמר, דכיבוי הנר מפני דבר אחר הוי מכשירין ולא אמרינן בזה מתוך ע"ש, וראה לקמן בהערה 21. וראה כן ברמב"ן שבת דף קכ"ד, וכ"כ הב"ח בתחילת סימן תקי"ד ע"ש, ובסימן תק"ז ד"ה ומ"ש ודוקא בתירוץ שני שם, ומג"א בתחילת סימן תקי"ח ע"ש, וראה כן בשער המלך ומרכבת המשנה בפ"א מהלכות יו"ט, דמיעטה התורה בהריא מכשירים ע"ש, וכן מסתבר דהרי צריך שיהיה צורך קצת והיינו שיהיה צורך גוף האדם, או הנאת גופו, אבל מה שרק מכשיר דבר לצורך גופו או הנאתו, ואינו נהנה מהדבר עצמו רק שהוא מועיל לדבר אחר, אינו נחשב צורך, ראה רשב"א ביצה דף כ"ב, עוד אפשר דהרי מלאכת מכשירין ביו"ט לא הותרה, רק דחוויה שהרי מה שאפשר לעשות מעריו"ט אסור לעשות ביו"ט, כמש"כ בדיני מכשירין ס"ק ח', ובדיחוי לא שייך לומר מתוך, ראה בהערה 1 גדר מתוך, וכ"כ בשו"ת ח"ס ח"א אור"ח סימן ס"ב - קמ"ה - קמ"ט ע"ש. ובפנ"י דף י"ב ד"ה בגמרא, והקשה שם על מה דמשמע בשמעתין בפשיטות, ובכתובות דף ז' א', דבכל המלאכות אמרינן בהם מתוך, וגם נפסק כר"י דמכשירי אוכנ"פ שאי אפשר לעשותם בעריו"ט מותרים, א"כ אין לך מלאכה האסורה מן התורה ביו"ט, דכל המלאכות שייכי במכשירי אוכנ"פ לבד מזריעה, וא"כ מתי נאמר לא תעשה כל מלאכה דכתוב בתורה, ומכח זה מסיק דלא אמרינן מתוך במכשירין ע"ש. וראה מש"כ בזה באריכות במלאכת יו"ט ס"ק ג'-ח', וכן הקשה בפרמ"ג בפתיחה להלכות יו"ט פ"ב אות ב' ע"ש. אמנם באמת דבריהם מוקשים מאד, דבעושה לחול בודאי דאסור גם אוכנ"פ עצמו כמש"כ הר"ן אף לשיטת רש"י דמתיר שלא לצורך כלל באופן זה אסור ודלאוסרים שלא לצורך כלל, אין כאן קושיא כלל, ובע"כ צ"ל דהקשו לדעת התוס' בשיטת רש"י דסובר דבכל אופן מותר לרש"י ע"י מתוך, גם כשעושה לצורך מחר, ראה לעיל הערה 11, אמנם ברש"י תחילת פ"ג דביצה כתב, דגם אוכנ"פ עצמו כשאפשר לעשותו בעריו"ט אסרה התורה, ופשוט שבאופן כזה אסור גם ע"י מתוך, וא"כ לא קשה קושיית הפנ"י והפרמ"ג, דהתורה לא התירה מלאכת אוכנ"פ כשאפשר לעשותה בערב יו"ט, ואין מכאן ראייה דלא אמרינן מתוך במכשירין. ועוד יש להקשות דודאי לא הותרו במכשירין מלאכות שאינן ליום יום, ולא עדיף מאוכנ"פ שמותר רק במלאכות יום יום, ולא הותר כתיבה וכדומה, כמש"כ במ"מ הלכות יו"ט פ"א הלכה ד' ראה לעיל הערה 14, וכ"ש מכשירין כאלו שאסורים, דלא עדיפי מאוכנ"פ עצמו ואי אפשר לומר